

Primăria Municipiului Timișoara

DIRECTIA INCUBATOR DE PROIECTE
Serviciul Finantari Nerambursabile

Aprobat Director executiv DIRECTIA INCUBATOR DE PROIECTE	Aprobat Sef serviciu	Intocmit Consilier Serviciul Finantari Nerambursabile

Proiect HCL: PHCL2024-000326

RAPORT DE SPECIALITATE

aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Timișoara și a zonei urbane funcționale pentru perioada de programare 2021-2027

Având în vedere Referatul de aprobare al proiectului de hotărâre, al Primarului Municipiului Timișoara și Proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Timișoara și a zonei urbane funcționale pentru perioada de programare 2021-2027, prin care se propune:

- aprobarea „Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Timișoara și a zonei urbane funcționale aferente perioadei de programare 2021-2027”, conform Anexei 1;
- aprobarea Listei de proiecte prioritare din SIDU finanțabile prin Programul Regional Vest 2021-2027, conform Anexei 2;

Luând în considerare prevederile legale incidente, respectiv:

- Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului european și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- HG nr.1575/2022 privind aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare urbană integrată pentru orașe reziliente, verzi, incluzive și competitive 2022-2035 - Politica urbană a României;

Primăria Municipiului Timișoara

DIRECTIA INCUBATOR DE PROIECTE
Serviciul Finantari Nerambursabile

- Legea nr.246/2022 privind zonele metropolitane;
- **OUG 156/2020 privind unele măsuri pentru susținerea dezvoltării teritoriale a localităților urbane și rurale din România cu finanțare din fonduri externe nerambursabile;**

Facem următoarele precizări:

Începând cu Carta de la Leipzig (2007), UE a introdus conceptul de **Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU)**, în contextul politicii de dezvoltare urbană a UE.

În contextul în care rolul și importanța orașelor a crescut tot mai mult în ultimele decenii, provocările și problemele cu care se confruntă zonele urbane în diverse sectoare nu mai pot filtrate separat, fiind necesară o abordare modernă de planificare cu **acțiuni interconectate** care urmăresc să realizeze o îmbunătățire a condițiilor economice, de mediu, climatice, sociale și demografice ale unei zone urbane

Pentru perioada 2021-2027, dimensiunea integrată a dezvoltării urbane a devenit și mai importantă ca în trecut. Regulamentul (CE) 1060/2021 menționează faptul că **fondurile dedicate dezvoltării urbane durabile vor fi alocate orașelor doar în cadrul unei Strategii integrate de dezvoltare urbană.**

Potrivit art.28 din Regulamentul (UE) 1060/2021, România, în calitate de Stat Membru al UE, sprijină dezvoltarea teritorială integrată a unităților administrativ-teritoriale, asigurând coerența și coordonarea fondurilor necesare dezvoltării acestora în baza strategiilor de dezvoltare teritorială sau locale.

Strategiile de dezvoltare teritorială trebuie să se alinieze la prioritățile și politicile stabilite la nivel european și națională, aliniere care constă în principal în definirea priorităților naționale și locale de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 sau pe termen lung, adaptarea la contextul strategic european și la instrumente de suport, respectiv corelarea prevederilor Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) cu prioritățile de investiții propuse de Comisia Europeană și agreate de Guvernul României:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii,
- **O Europă mai verde** fără emisii de carbon, punerea în aplicare a acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energie din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a componentelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi** prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Primăria Municipiului Timișoara

DIRECTIA INCUBATOR DE PROIECTE
Serviciul Finantari Nerambursabile

În conformitate cu HG 1575/2022, Timișoara este definită ca „oraș-nucleu”, în creștere. O astfel de dualitate necesită o abordare diferențiată care să propună:

- a) măsuri pentru orașele periurbane care să consolideze planificarea la nivel metropolitan și coordonarea investițiilor, eliminarea lacunelor de infrastructură, furnizarea de servicii de bază și îmbunătățirea calității vieții în noile comunități;
- b) pentru orașele-nucleu, măsuri care urmăresc și gestionează expansiunea urbană necontrolată, atât în interiorul, cât și în afara granițelor lor administrative, abordând simultan golirea centrelor lor.

Prin urmare, o abordare în comun cu zonele periurbane a planificării strategice și spațiale, a managementul resurselor (de exemplu, monitorizarea constantă a raportului dintre rata de consum a terenului și creșterea populației) și a administrării investițiilor poate și trebuie susținută de o filozofie generală a utilizării compacte, mixte a zonelor urbane într-un sistem de tip rețea.

Precizăm ca procesul de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) a ținut cont de cele menționate mai sus, strategia stabilind, în strânsă corelare cu obiectivele de politică europene, direcții clare de acțiune pe care se va concentra dezvoltarea Municipiului Timișoara și a zonei urbane funcționale în perioada 2021-2027.

Din punct de vedere teritorial, SIDU acoperă un teritoriu geografic care depășește granițele administrativ-teritoriale ale Municipiului Timișoara, ținând cont de interdependențele create în mod natural între Timișoara și zona sa urbană funcțională. Cu toate acestea, situația încă precară a infrastructurii de acces în Timișoara (lipsa unei șosele de centură, ponderea redusă a penetrantelor cu cel puțin două benzi pe sens etc.), echiparea insuficientă a teritoriului periurban cu dotări urbane (lipsa spații publice de calitate, insuficiența infrastructurilor educaționale, de sănătate, culturale etc.) și dezvoltarea insuficientă a infrastructurii tehnico-edilitare în contextul unei abordări individuale, la nivel de localitate, a serviciilor de utilitate publică, justifică o direcționare a fondurilor publice către o zonă mai restrânsă, în acord cu capacitatea actuală a orașului de a interacționa fertil cu spațiul său de sprijin.

Pe baza analizelor și rezultatelor prezentate în capitolul 5.3 din SIDU, se justifică includerea în **Zona de Intervenție Prioritară** a prezentei strategii cu orizont de timp 2027-2030 a UAT-urilor din ZUF care au obținut punctajul maxim în urma aplicării criteriilor de analiză a gradului de urbanizare. Astfel, se va asigura o intervenție în comunele care au cele mai strânse legături de interdependență cu municipiul Timișoara, și anume: **comuna Dumbrăvița** (63 de puncte), **comuna Giroc** (57 de puncte), **comuna Moșnița Nouă** (57 de puncte) și **comuna Ghiroda** (54 de puncte). Aceste comune au înregistrat punctaj maxim pentru o serie de indicatori analizați, iar direcționarea investițiilor publice cu orizont de timp 2027-2030 către Zona de Intervenție va genera o creștere armonioasă la nivelul municipiului și a zonei suburbane.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Timișoara și a zonei urbane funcționale pentru perioada 2021-2027 a fost supusă procesului de consultare publică, fiind postată pe platforma <https://decidem.primariatm.ro/processes/sidu2023/f/69/debates/87>.

Observațiile/feedback-urile au fost centralizate și au fost formulate răspunsuri care au fost publicate.

Primăria Municipiului Timișoara

DIRECTIA INCUBATOR DE PROIECTE
Serviciul Finantari Nerambursabile

În urma parcurgerii acestor etape, întreaga documentație rezultată a fost depusă la Agenția pentru Protecția Mediului Timiș conform HG nr. 1076/2004, iar prin adresa 217/AAA/16.01.2024 înregistrată la Primăria Timișoara cu nr. MTM2024-002548/19.01.2024, am fost informați de faptul că Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Timișoara și a zonei urbane funcționale pentru perioada 2021-2027 se adoptă fără aviz de mediu.

În concluzie, apreciem că:

- pe de o parte, Timișoara are puterea de a structura o zonă funcțională suficient de extinsă, date fiind câteva elemente: talia demografică, indicatorii demografici favorabili, comportamentul economic tipic de metropolă, concretizat prin evoluțiile din terțiar și accentuarea terțiarului superior; în relație cu aceste aspecte, se poate viza un spațiu mai vast decât al celor 12 comune considerate ca făcând parte din Zona urbană funcțională;
- Pe de altă parte, difuzia actuală a caracterelor urbane și natura relațiilor *urban-rural* sunt destul de modeste, ceea ce ar pleda pentru **delimitarea, în primă etapă, a unei zone de intervenție mai puțin extinse, ca prim pas înspre o structură teritorială viitoare, metropolitană, mai potrivită rolului pe care trebuie să-l joace ZUF Timișoara.**

Astfel, în ceea ce privește alocarea fondurilor și investițiilor publice, Zona Urbană Funcțională stabilită definește caracterul metropolitan al investițiilor și va reprezenta punctul de pornire pentru investițiile cu orizont de timp post 2030. Acest fapt va permite corelarea investițiilor cu extinderea impactului municipiului asupra comunelor din ZUF pe termen mediu și lung.

În ceea ce privește investițiile pe termen scurt și mediu, este recomandată concentrarea investițiilor către **Zona de Intervenție Prioritară** din cadrul zonei urbane funcționale a Municipiului Timișoara. Direcționarea investițiilor publice cu orizont de timp 2027-2030 către Zona de Intervenție va maximiza impactul acestora și va permite o corelare mai strânsă a acestora cu proiectele de investiții din municipiul Timișoara, existând un nivel de interdependență mult mai ridicat a proiectelor.

Având în vedere prevederile legale expuse în prezentul raport, apreciez că proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Timișoara și a zonei urbane funcționale pentru perioada de programare 2021-2027 îndeplinește condițiile pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului consiliului local.

Notă: În cazul în care se consideră că proiectul de hotărâre nu îndeplinește condițiile pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului consiliului local, se vor preciza prevederile legale nerespectate, argumentând modul în care se consideră a fi încălcate.